

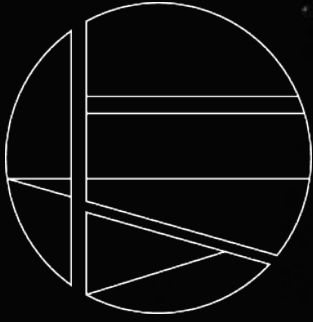
Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

2023

Inhoud

De voorzitter spreekt	3
Actueel.....	5
Bijzonder/groot plan	9
Zo werkt het	10
Even voorstellen	10
Werkwijze	12
Beoordelingskaders	12
Erfgoedplan	14
Cijfers	16
Aantal aanvragen	16
Adviezen	17
Aanvraagsoort	17
Bezoek	18
Vorm van behandeling	19
Register van plaatsvervangers	19
Klein plan.....	22
De advisering	24
Nieuwemeerdijk Badhoevedorp, klein plan (gemandateerd)	24
Energietransitie; een trafoboerderij	25
Aanwijzing gemeentelijke monumenten	26
Ruimtelijke plannen, beleidsontwikkeling en ondersteunende activiteiten	27
Evaluatie pilot verruiming vergunningvrij bouwen	29
Kennismaken met supervisors	29
Beleidsontwikkeling Encroachmentzone Hyde Park	30
Hoe is het met?	31
Evaluatie en aanbevelingen.....	34
Overige aanbevelingen door de commissie	34
Tot slot	35
Colofon	37

Beeld 1: De Waterwolf sculptuur op de dijk langs de Drie Merenweg als verbeelding van het drooggemalen Haarlemmermeer. Als men bij de buik van de Waterwolf staat hoor je zachtjes kabbelend water stromen. De woeste Waterwolf is bedwongen. BlokLugthart 2023

De voorzitter spreekt

De voorzitter spreekt

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Commissie Omgevingskwaliteit.

Na jaren van uitstel is sinds dit jaar de Omgevingswet van kracht. Binnen de commissie zijn in de afgelopen periode al stappen gezet in de uitvoering. Van een aparte welstands- en erfgoedcommissie hebben we de expertise gebundeld in de Commissie Omgevingskwaliteit. De banden tussen de commissie en alle supervisors die werkzaam zijn binnen de Haarlemmermeer worden aangehaald, waarmee we zorgen voor continuïteit in de advisering. Deze “estafette-advisering” is van groot belang voor aanvragers. Daarnaast spreken we regelmatig met de stedenbouwkundigen, de erfgoed-, en duurzaamheidsspecialisten van de gemeente, om af te stemmen hoe we die aspecten meewegen bij de advisering.

De pilot “vergunningsvrij bouwen” is afgelopen jaar geëvalueerd. Uit de beoordeelde casussen kwamen geen verontrustende uitkomsten qua omgevingskwaliteit. Wij maken ons nog wel zorgen over gebieden waar met behulp van een beeldkwaliteitsplan en supervisie een mooie gebouwde omgeving gerealiseerd is. Het getuigt in onze ogen van weinig continuïteit als in die gebieden na realisatie het vergunningsvrij bouwen van kracht wordt.

Ook in de Haarlemmermeer wordt een bijdrage geleverd aan het landelijke woningtekort. Wij zien grote verdichtingsplannen (Hoofddorp Noord, Lincolnpark, Pionier-Bolsterrein) en kleinere transformaties van winkels naar woningen en van boerenerven naar woonerven “nieuwe stijl” (pag. 9). In alle gevallen en in alle fases adviseert de commissie over de kwaliteit van de woonomgeving in relatie tot de plek.

In de gemeente Haarlemmermeer zijn veel nutsgebouwen te vinden. Wij noemden in een vorig verslag “de Watermachine” (pomphuisjes, kroosvangers etc.). In het afgelopen jaar kwamen daar een trafoboerderij (pag. 25) en een werkgebouw (pag. 21) langs het spoor bij. We zijn blij dat er ook bij nuttige gebouwen aandacht is voor schoonheid en karakter. We hopen dat die ontwerpaandacht de komende jaren ook ingezet wordt bij het plaatsen van een grote hoeveelheid middenspannings gebouwtjes in de Haarlemmermeer. De Waterstaatarchitectuur uit het verleden heeft laten zien wat dat oplevert.

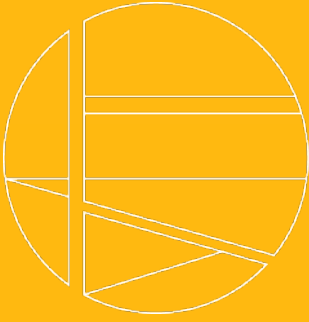
Komend jaar gaan we onverminderd door met het zorgvuldig en inspirerend adviseren aan de gemeente. Dat doen we in gesprek met alle belanghebbenden. Samen.

Ir. Judith Korpershoek,

Voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit

Beeld 3. De commissie aan het werk. MOOI Noord-Holland

Actueel

Actueel

Dit jaarverslag biedt inzicht in de activiteiten van de Adviescommissie voor Ruimtelijke Kwaliteit in 2023 en onze inzet voor omgevingskwaliteit in uw gemeente. De gemeenteraad heeft ons opdracht gegeven om te adviseren volgens de gemeentelijke beleidskaders. Jaarlijks publiceren we dit verslag, niet alleen vanwege de wettelijke rapportageplicht, maar ook omdat we ons werk en de impact ervan graag belichten. Hierdoor kunnen we algemene informatie delen over de waarde van een goede omgevingskwaliteit en hoe dit wordt verankerd in het gemeentelijk beleid. Het jaarverslag geeft de gemeenteraad en anderen hopelijk inzicht in onze inspanningen voor een goede omgevingskwaliteit in de gemeente Haarlemmermeer.

Naast bespreking van bemensing, werkwijze en statistieken, illustreren we ons werk aan de hand van voorbeeldplannen, zowel klein als groot. Dit geeft de gemeenteraad inzicht in onze interacties met initiatiefnemers, ontwerpers en gemeenteambtenaren. Meestal leidt dit tot positieve adviezen, waarbij we de wensen van de initiatiefnemer zoveel mogelijk in evenwicht brengen met gemeentelijke beleidsdoelen.

De introductie van de Omgevingswet in 2024 betekent een nieuw tijdperk voor gemeenten. Gemeenten passen nieuwe instrumenten, kaders en processen toe. De noodzakelijke cultuurverandering die cruciaal werd gevonden voor een succesvolle introductie van de nieuwe wet is al geleidelijk op gang gekomen. De voorbereidingen om bestaande processen in het gemeentehuis te moderniseren, meer integraal naar plannen te kijken en ook de kwaliteit van de leefomgeving eerder bij planontwikkeling bespreekbaar te maken, zijn vrijwel overal vergevorderd. Hierbij zijn natuurlijk lokale verschillen te ontdekken die

aansluiten op de gemeentelijke organisatie en werkwijze. Zo is in de gemeente Haarlemmermeer dit jaar een slag geslagen in het adviseren op basis van de belangrijke beeldkwaliteitsplannen Ringdijk en Ringvaart en de Polderlinten en wordt de samenwerking met de supervisieteams versterkt.

Het jaar 2023 stond voor ons en onze gemeentelijke collega's in het teken van het instellingsbesluit dat de gemeenteraad heeft moeten nemen ter introductie van de nieuwe gemeentelijke adviescommissie onder de omgevingswet. Ook in uw gemeente is de instelling van de gemeentelijke adviescommissie als opvolger van de huidige commissie op tijd voltooid. In vrijwel alle gemeenten is ervoor gekozen om de commissie een bredere taakomschrijving te geven om een goede omgevingskwaliteit te bereiken. Op grond van de wet moeten enkele leden van de commissie monumentdeskundige zijn. Cultuurhistorische aspecten spelen een belangrijkere rol en we hebben deskundigen op dat terrein opgenomen in de commissie. Waar nodig doen we een beroep op bijzondere specialismen via MOOI Noord-Holland.

De gemeentelijke adviescommissie kan als onafhankelijk, deskundig en multidisciplinair team bijdragen aan de zorgvuldige afweging van publieke en private belangen en deze proberen zo goed mogelijk bij elkaar te brengen. Dit is fundamenteel anders dan de toetsende rol die commissies in het verleden hadden. Onder de Omgevingswet wordt het stellen van doelen belangrijker dan het voorschrijven van gedetailleerde regels. Hierbij is er meer behoefte aan een behulpzame constructieve vorm van adviseren, aan deskundige interpretatie van de spelregels en zorgvuldige inhoudelijke motivering. Hier ligt een belangrijke taak voor de onafhankelijke gemeentelijke adviescommissie.

Graag gaan uw adviseurs in de gemeentelijke adviescommissie de komende periode met u in gesprek over de inhoud van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet. Welke waarden en ambities staan centraal? Wat betekent dat voor de verschillende gebieden in de gemeente? In welke mate neemt de gemeente regie en wat wordt aan de mensen zelf overgelaten? Hoe landt dit in de nieuwe instrumenten als omgevingsvisie en omgevingsplan? De nieuwe vormgeving van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet is een omvangrijke opgave. Als commissie dragen we daar graag aan bij.

'Tegelijkertijd stelt het programma Mooi Nederland ruimtelijke kwaliteit centraal bij de aanpak van maatschappelijke opgaven – op de korte en de lange termijn (2030, 2050 en 2100). Met het programma Mooi Nederland borg ik de belevingswaarde, gebruikswaarde én toekomstwaarde bij het ordenen van de ruimte. Door de grote vraagstukken in de toekomst te verkennen, deze samen te brengen in integrale toekomstbeelden en te vertalen naar concrete inrichtingsoplossingen op gebiedsniveau laten we zien hoe we ons land kunnen inrichten met toevoeging van ruimtelijke kwaliteit.'

Kamerbrief bij contourennotitie Nota Ruimte 6-10-2023 Hugo de Jonge, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

In oktober 2023 zond Minister De Jonge de Contourennotitie Nota Ruimte naar de Tweede Kamer, als voorbereiding op de nieuwe Nota Ruimte. Deze notitie belicht de urgente keuzes voor overheden op het gebied van energie, natuur, woningbouw, landbouw, economie en infrastructuur en geeft een eerste richting voor rechtvaardige verdeling van de ruimte.

De contourennotitie presenteert de visie en schetst globaal de inhoudelijke richting van de nieuwe Nota Ruimte. De kern van deze visie is 'Heel Nederland'. Heel Nederland moet benut én recht gedaan worden om de schaarse ruimte rechtvaardig te verdelen, met behoud van ruimtelijke kwaliteit, ook voor toekomstige generaties. Ruimtelijke kwaliteit ontstaat door synergie tussen de herkomstwaarde, gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van een plek of gebied.

Herkomstwaarde gaat over de ontstaansgeschiedenis en identiteit van een plek in beeld. Gebruikswaarde gaat over effectief, efficiënt en meervoudig ruimtegebruik. Belevingswaarde stelt schoonheid, eigenheid en onderscheidende kwaliteit centraal. Toekomstwaarde draait om duurzaam, aanpasbaar en robuust ingerichte ruimte. Ontwerp speelt een essentiële rol, niet alleen in strategische verkenningen maar ook in concrete plannen en uitvoering.

Net als voor brede welvaart geldt bij ruimtelijke kwaliteit dat de uitwerking van plek tot plek verschilt. De grote verscheidenheid binnen ons land, in landschappen en stedenschoon, maar ook tussen stad en open landschap, is een kwaliteit en heel belangrijk voor het vestigingsklimaat. Werken aan ruimtelijke kwaliteit is daarom ook werken aan versterken van onderscheidende gebiedskwaliteiten.

Beeld 4. Hooyschuur Architecten & Adviseurs

Wat is omgevingskwaliteit

Zorg voor een goede omgevingskwaliteit betekent aandacht voor cultureel erfgoed, de kwaliteit van natuur(schoon), ecologie en landschap, de stedenbouwkundige kwaliteit, de architectonische kwaliteit van bouwwerken en de inrichting van de openbare ruimte (Memorie van toelichting van de Omgevingswet (art.4.1.3)).

Het tot stand brengen van goede omgevingskwaliteit is geen vaststaand (objectief) gegeven, het gaat over de waardering die mensen hebben voor bepaalde kenmerken van hun leefomgeving. Die waardering is persoon-, plaats- en tijdgebonden. Mensen kunnen waardering hebben voor:

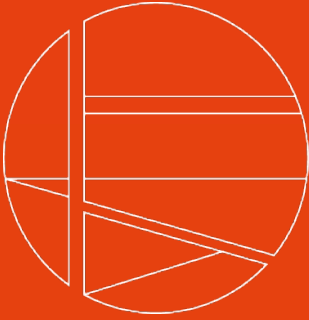
1. Herkomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de herkomst, die de geschiedenis van een gebied herkenbaar houden. Het kan gaan om plekken met historische betekenis, zoals monumenten, maar het kan ook een persoonlijk verhaal zijn bij een bepaalde plek;
2. Belevingswaarde; kenmerken die samenhangen met de beleving, zoals het groen, het uiterlijk van de bebouwing, de geborgenheid, de afwisseling of juist de rust;
3. Gebruikswaarde; kenmerken die samenhangen met het gebruik van een gebied, zoals de verschillende functies, de bereikbaarheid, de toegankelijkheid;
4. Toekomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de mogelijkheden voor de toekomst, zoals kansen voor groei, duurzaamheid, robuustheid, waardevastheid.

Bijzonder/groot plan

Inbreidingslocatie aan de IJweg 1168 in Hoofddorp

De impressies van het ontwerp van 12 nieuwe woningen op een markante locatie in Hoofddorp leidden onmiddellijk tot enthousiasme over de kwaliteit van de architectuur. De typologie van 'schuren op een agrarisch erf' past goed in dit deel van het polderlint. De overgang tussen privéterrein en collectief en/of openbaar toegankelijk terrein is altijd een belangrijk gespreksonderwerp in geval van transformatie van voormalige agrarische erven tot een woonerf. Een traditionele opzet met rijenwoningen en privé- tuinen, omheind met erfafscheidingen past niet op een agrarisch erf, dat gekenmerkt wordt door losse schuren rondom een collectief erf. Na een aantal gesprekken is er dan ook grote waardering voor het eindresultaat; een 'zachte overgang' van privéterrein naar collectief gebied. In een landschappelijke setting zorgt de iets verhoogde veranda met houten tuinkasten als afscheiding tussen de woningen voor een prettige overgang naar een collectieve tuin, met ruimte voor ontmoeting. Een ommetje over het groen ingerichte terrein langs het water is mogelijk, al 'voelt' de toevallige passant door deze inrichting aan te gast te zijn in het semi openbaar toegankelijke deel.

Zo werkt het

Zo werkt het

Even voorstellen

De Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer is benoemd door de gemeenteraad en samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente Haarlemmermeer.

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. In 2023 bestond de commissie uit de volgende adviseurs:

- Judith Korpershoek, voorzitter
- Willemien van Duijn, (gemandateerd) architectlid
- Maarten Overtoom, architectlid
- Romy Schuit, erfgoeddeskundige
- Hans Pluckel, erfgoeddeskundige

De commissie werd ondersteund door:

- Ingrid Langenhoff, secretaris
- Cora Paarlberg, plantoelichter
- Gonneke Karel, plantoelichter
- Karin Klein, plantoelichter

- Reggie van den Aardweg, ambtelijk stedenbouwkundig adviseur
- Kat Vierveijzer, ambtelijk adviseur erfgoed

“Ruimtelijke kwaliteit
komt ook in de
Haarlemmermeer
alleen tot stand als we
dat als een
gemeenschappelijke
missie zien”

Joop Slangen,
polderarchitect

Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. De vergaderingen vonden in 2023 vooral digitaal plaats. Om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden worden initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

De commissie kan in verschillende samenstellingen adviseren. Zo is het mogelijk om een zo geheten preadvies aan te vragen. Er vindt dan vooroverleg plaats met de commissie op een vroeg(er) moment in het planproces en zo kan haar inbreng nog relatief eenvoudig worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper. Daarnaast worden niet alle plannen door de voltallige commissie behandeld. Plannen kunnen namelijk ook behandeld worden door de gemandateerde commissie en dat gebeurde in 2023 in 50% van de planbehandelingen. Bij elke vergadering van de grote commissie is de gemeentelijke stedenbouwkundig adviseur aanwezig. Bij de grotere ontwikkelingen is de polderarchitect van de gemeente vaak aanwezig om de commissie te informeren. De bespreking van dit soort plannen is voor een groot deel dan nog in een collegiaal overleg. Er ligt nog geen aanvraag. De aanvragers en/of gemeente willen dan graag met de commissie omgevingskwaliteit de mogelijkheden onderzoeken.

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke plantoelichter zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders waar de commissie rekening mee houdt. De 'Nota Uiterlijk van Bouwwerken' vastgesteld in 2020 door de gemeenteraad, is het belangrijkste. Ook bestaat er erfgoedbeleid en zijn er beeldkwaliteitsplannen van kracht. Via deze [link](#) en deze [link](#) kunt u het beleid van Haarlemmermeer inzien. In veel gevallen is ook het bestemmingsplan (omgevingsplan) en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant. Het omgevingsplan en het ruimtelijke beleid kunt u via deze [link](#) vinden.

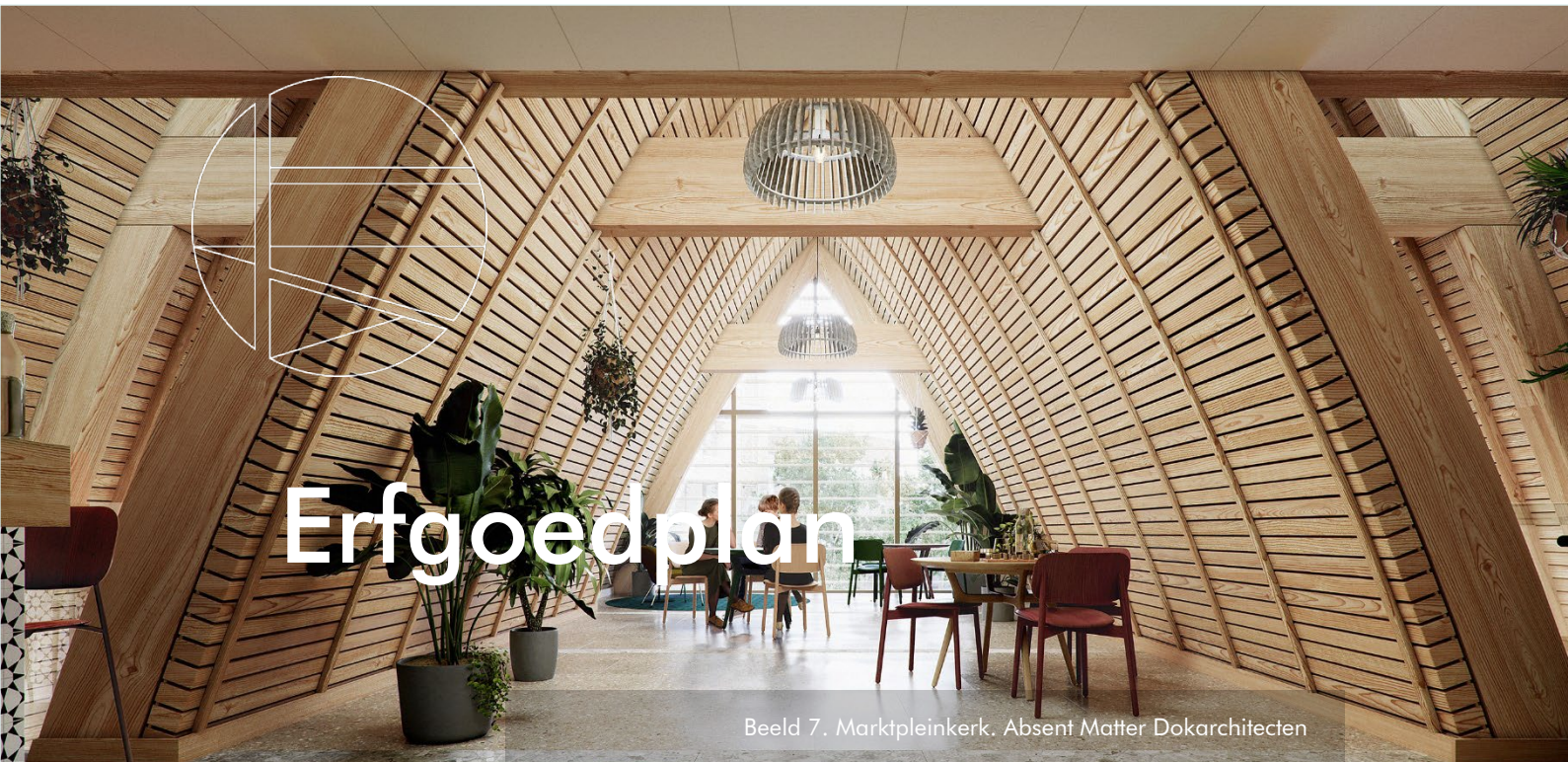
De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen. De gemeente werkt intussen aan een Nota Omgevingskwaliteit, waarin het beleid op het gebied van omgevingskwaliteit wordt samengebracht, geordend en gebundeld.

Beeld 6. Verbouwing Markpleinkerk is gestart. MOOI Noord-Holland

MOOI DARS

Ook in 2023 zijn we doorgedaan met het verbeteren van ons adviesregistratiesysteem MOOI DARS. Op basis van gebruikersfeedback heeft dit jaar een update plaatsgevonden, waarbij de gebruikerservaring van het systeem is verbeterd en nieuwe functies zijn toegevoegd. Inmiddels maken ook onze zusterorganisaties Libau en Hûs en Hiem gebruik van het systeem. Samen met hen blijven we dit ontwikkelen. Zo wordt eraan gewerkt om meer soorten advisering te kunnen faciliteren – ook ambtelijke advisering. Daarnaast verwachten we in 2024 klaar te zijn om een koppeling met de gemeentelijke zaaksystemen te maken, zodat we een deel van de gegevens geautomatiseerd kunnen uitwisselen.

Erfgoedplan

Marktpleinkerk, Hoofddorp

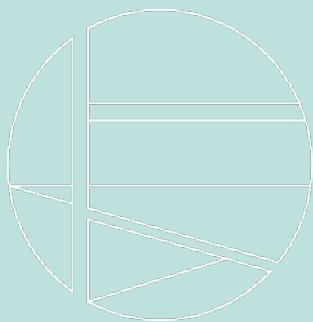
Wat een prachtig voorbeeld van een transformatie en uitbreiding van een markant gebouw op een bijzondere plek, letterlijk in het hart Hoofddorp, een cultuurhistorisch waardevolle plek. De transformatie van de Marktpleinkerk staat symbool voor de hedendaagse opgave om de kerk een plek van verbinding en ontmoeting voor iedereen van de Hoofddorpse Protestantse gemeenschap te laten zijn en de kerk gereed te maken voor de toekomst met nieuwe ruimtes en functies. De ambitie is om het hart van de gemeente met een groene krans te verbinden, de symmetrie van de kerk te herstellen door de bestaande kap te verlengen en de kerk uit te breiden met nieuwe gebruiksruidtes. Alle gebruiksruidtes worden gekenmerkt door een open verbinding met de ruimte van de kerk, zodat je overal de houten kappen en gebogen houten plafonds ervaart. Ook komt in de uitbouw de centrale hal met een expressieve gevel. De terreininrichting rondom de kerk is in afwachting van de herinrichting van het kruispunt en deze uitwerking zal nog aan de commissie worden getoond.

Beeld 8. Marktpleinkerk. Absent Matter Dokarchitecten

“Contact met de welstandscommissie van de gemeente Haarlemmermeer hebben wij in dit ontwerpproces als zeer constructief ervaren. Op cruciale momenten in het ontwerpproces wist zij vanuit enthousiasme voor het ontwerp de juiste vragen te stellen. Het ontwerp hinkte namelijk nog op twee gedachten; is het nu een voortzetting van de bestaande kerk, of heeft het ook een sterke eigen identiteit? Ook was de commissie geïnteresseerd in de maakbaarheid van het ontwerp, hetgeen op ons overkwam als oprechte interesse en liefde voor het vak. Het resultaat; door deze gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen is de Marktpleinkerk klaar voor de toekomst.”

Wouter Weelink; Dok architecten

Cijfers

Cijfers

In de onderstaande tabellen is onze advisering in 2023 weergegeven in cijfers. Op hoofdlijnen kunnen we concluderen dat het aantal nieuwe aanvragen is gedaald. Het percentage planbehandeling waarvoor de commissie bezoek ontvangt schommelt rond de 30% maar de trend is licht dalend; van 32% in 2021, naar 31% in 2022 tot 28% in 2023. Hieronder worden de deeltabellen ook nog apart toegelicht.

Aantal aanvragen

In 2023 heeft de commissie omgevingskwaliteit Haarlemmermeer 264 nieuwe aanvragen behandeld. In verband met plannen die meerdere behandelingen nodig hadden, was het totaal aantal planbehandelingen 492. In 2022 en in 2021 waren er respectievelijk 319 en 357 aanvragen. De vorig jaar al ingezette daling zet daarmee ook in 2023 door.

Soort behandeling	2023		2022		2021	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Nieuwe aanvraag	264	53,66%	319	51,29%	357	54,50%
Herhalingen	228	46,34%	303	48,71%	298	45,50%
Eindtotaal	492	100,00%	622	100,00%	655	100,00%

Adviezen

In 2023 kon de commissie in veel gevallen bij de eerste behandeling adviseren akkoord te gaan. In veel gevallen betroffen dit plannen waarvan het eerste ontwerp al voldeed aan het gemeentelijke beleid, zorgvuldig waren uitgewerkt en waarbij een compleet dossier aan de commissie ter beoordeling werd voorgelegd. In sommige gevallen duurde het langer om tot een akkoord te komen, bijvoorbeeld vanwege de complexiteit van een plan of het vroege stadium waarin een (schets)plan werd voorgelegd. In principe zou je hierom de “akkoord op hoofdlijnen” ook als een akkoord kunnen beschouwen. Er ligt echter nog geen aanvraag omgevingsvergunning. In die gevallen wordt meestal tot een positief eindadvies gekomen.

Een advies met een “niet akkoord, tenzij” betreft vaak een advies om een kleine wijziging toe te passen. Een plan met een dergelijk advies wordt daarna meestal ambtelijk afgehandeld. Soms is een aanvraag te complex om gemandateerd af te handelen. Dan wordt het doorgestuurd naar de grote commissie. ‘Aanhouden’ betekent dat het dossier nog niet compleet is om zorgvuldig over te adviseren of omdat de commissie graag een toelichting ontvangt van de ontwerper of indiener. Het aandeel ‘aanhouden’ is ook redelijk stabiel door de jaren heen.

	2023		2022		2021	
Adviezen aan B&W	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Aanhouden	70	14,3%	98	15,8%	88	13,4%
Akkoord	203	41,4%	264	42,4%	279	42,6%
Beleidsadvies	4	0,8%		0,0%		0,0%
Collegiaal overleg	22	4,5%	33	5,3%	59	9,0%
Naar grote commissie	5	1,0%	7	1,1%	6	0,9%
Niet akkoord	27	5,5%	13	2,1%	10	1,5%
Niet akkoord, nader overleg	79	16,1%	125	20,1%	108	16,5%
Niet akkoord, tenzij	79	16,1%	82	13,2%	105	16,0%
Niet behandeld	1	0,2%		0,0%		0,0%
Eindtotaal	490	100%	622	100%	655	100%

Aanvraagsoort

De commissie heeft verschillende type plannen in verschillende stadia ter beoordeling voorgelegd gekregen. In 2023 waren het voor het overgrote deel aanvragen voor een omgevingsvergunning. Nieuw dit jaar is de aanvraagsoort ‘monumenten’, omdat 2023 het eerste jaar is waarin sprake is van een geïntegreerde commissie, waardoor ook geadviseerd wordt over monumenten en over erfgoed en cultuurhistorie in het algemeen. Ook dit jaar zijn er plannen die eerst als schetsplan (preadvies) of in een collegiaal overleg (informele advisering) aangeboden werden, het zogenaamde vooroverleg. De commissie waardeert het indien zij in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken wordt bij de planvorming, omdat in zo’n gesprek over de omgevingskwaliteit meer inspirerend en stimulerend geadviseerd kan

worden. Toch lijkt de omvang van het vooroverleg nog bescheiden. Een verklaring kan zijn dat gemeenten door gebrek aan ambtelijke capaciteit prioriteit moeten geven aan plannen die in de fase van aanvraag omgevingsvergunning verkeren.

Sinds 2022 is er een aparte vergadering gestart waarin beleidsstukken voor veelal grote projecten kunnen worden geagendeerd en waarbij de expertise van de commissieleden wordt ingezet om mee te denken over de inhoud van het beleid op het gebied van omgevingskwaliteit, waaronder erfgoedbeleid. Zo heeft de commissie bijvoorbeeld geadviseerd over het aanwijzen van gemeentelijke monumenten.

Aantal planbehandelingen	Soort aanvraag		
Soort aanvraagsoort	Aantal aanvragen	Herhaling	Aantal behandelingen
Omgevingsvergunning	205	174	379
Omgevingsvergunning monument	8	6	14
Preadvies	15	23	38
Preadvies monument	2		2
Beleidsadvisering	3	1	4
Handhaving en excessen	2		2
Informeel advisering	16	18	34
Reclame	13	6	19
Aantal behandelingen	264	228	492

Bezoek

2021		2022		2023	
Bezoek (per zaak)	Totaal aantal behandelingen	Bezoek (per zaak)	Totaal aantal behandelingen	Bezoek (per zaak)	Totaal aantal behandelingen
210	655	190	622	138	492

Vorm van behandeling

Een gemandateerde behandeling is een plan dat beoordeeld wordt door het commissielid dat gemachtigd is om vanuit de commissie omgevingskwaliteit te adviseren. Het betreft in principe kleinere, overzichtelijke plannen, als dakkapellen, aanbouwen en bijgebouwen. De beoordeling van deze plannen vindt elke week plaats. Mogelijk in verband met de verruiming van het vergunningvrije bouwen sinds 2021 is het relatieve aandeel plannen dat gemandateerd wordt afgehandeld de laatste twee jaren gedaald, omdat deze plannen niet altijd de makkelijkste zijn. In 2023 lijkt dit aandeel te stabiliseren rond 50%.

Behandelwijze	2021		2022		2023	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Grote commissie	282	43,05%	304	48,87%	226	45,93%
Erfgoedbehandeling		0,00%		0,00%	16	3,25%
Gemandateerd	373	56,95%	318	51,13%	250	50,81%
Eindtotaal	655	100,00%	622	100,00%	492	100,00%

Register van plaatsvervangers

Vastgesteld op 31 december 2023

De aan MOOI Noord-Holland verbonden adviseurs zijn opgenomen in het jaarlijks vast te stellen register van plaatsvervangers.

MOOI Noord-Holland voorziet bij incidentele afwezigheid van de voorzitter of één van de leden in vervanging door een gekwalificeerd commissielid, die zitting heeft in één van de onder MOOI Noord-Holland ressorterende adviescommissies.

Adviseur	Beroep/ deskundigheid	Specialisme/ expertise
drs. Hester Aardse	architectuurhistoricus/ cultuurhistoricus	erfgoed en ruimte, stedenbouw en groen erfgoed
ir. Ann-Katrin Adolph	restauratiearchitect/ erfgoeddeskundige	duurzaamheid
ir. Debby Alferink	architect	
Sander van Alphen MA	erfgoeddeskundige	
ir. Sandra van Assen	stedenbouwkundige/ architect	duurzame verstedelijking
ir. Sebas Baggelaar	architect/ erfgoeddeskundige	
ir. Ron Baltussen	architect	restauratie
ing. Simone Bleumink	architect	
drs. Anita Blom	architectuurhistoricus/ erfgoeddeskundige	
ing. Hans Boonstra	erfgoeddeskundige	
ir. Belinda van Buiten	architect/ stedenbouwkundige	

ir. Eddo Carels	architect/ bouwhistoricus	herbestemming
ing. Richard Colombijn AvB	stedenbouwkundige/ landschapsarchitect	openbare ruimte
Laura de Bonth MSc	stedenbouwkundige	energie-infrastructuur
Marlies van Diest	landschapsarchitect	
Kees Doornenbal	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
ir. Willemien van Duijn	architect	
ir. Bart Duvekot	architect	openbare ruimte
dipl. ing. Oliver Ebben	architect	renovatie, interieur en duurzaam bouwen
ing. Patrick van Emmerik AvB	architect/ stedenbouwkundige	
ir. Ben Ewals	stedenbouwkundige	
dr. Sophie van Ginneken	architectuurhistoricus	
ir. Bastiaan Gribling	architect/ stedenbouwkundige	kunst
ir. Marcel Heijmans	restauratiearchitect/ bouwhistoricus	stadshistorie
ir. Kees van Hoek	architect	
dr. ing. Natasja Hogen	architectuurhistoricus/ bouwhistoricus	
drs. Dorine van Hoogstraten	architectuurhistoricus/ cultuurhistoricus	
ing. Cees Hooysschuur AvB	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
Jeroen Hooysschuur	architect/ erfgoeddeskundige	restauratie en herbestemming
Aniek de Jong MA	erfgoeddeskundige	gebouwd erfgoed
ir. Bastiaan Jongerius	architect	landelijk erfinrichting, natuurinclusiviteit
Bo Jonk, MA	architectuurhistoricus/ erfgoeddeskundige	
ir. Jan-Richard Kikkert	architect	
ir. Klaas Kingma	architect	stedenbouw
ir. Dan Knijnenburg	architect/ restauratiearchitect	restauratie
Victorien Koningsberger MA	architectuurhistoricus	
drs. Irmgard van Koningsbruggen	kunst- en architectuurhistoricus	
Stefan Kooi MA	archeoloog	
ir. Judith van Korpershoek	architect	
ir. Paul Kramer	architect	

ir. Egon Kuchlein	architect	nieuwbouw, restauratie, infrastructuur, openbare ruimte
mr.drs. Lilian Kusters	architectuurhistoricus	restauratie
drs. Ingrid Langenhoff	sociaal geograaf	
ir. Alenca Mulder	architect	restauratie
ir. Jorrit Mulder	architect	restauratie
Juliet Oldenburger MA	tuinhistoricus	
ir. Maarten Overtoom	architect	openbare ruimte
Daniël Peters MArch	architect	
ir. Hans Pluckel	architect	erfgoed
ir. Dana Ponec	architect	stedebouw
Hendrik Sieger Postuma AvB	architect	erfgoed
Primo Reh MA	erfgoeddeskundige/ cultuurhistoricus	
ir. Remco Reijke	stedebouwkundige	openbare ruimte
ir. Miranda Reitsma	stedebouwkundige	ateliermeester
ir. Peter Rutten	architect	erfgoed
ir. Peter de Ruyter	landschapsarchitect	hydrologie, veenweiden
ing. Romy Schuit MA	architectuurhistoricus/ bouwkundige	architectuurhistorie
Renee Stroomer MA	erfgoeddeskundige	
ing. Jeroen Twisk	bouwhistoricus	restauratie
ir. arch. Karianne Vandenbroucke	architect/ erfgoeddeskundige	
ir. Anouk Vermeulen	architect	interieur
ing. Onno Vlaanderen	architect	stedebouw
Rob de Vries AvB	architect/ restauratiearchitect/ bouwhistoricus	restauratie en bouwhistorie
ir. Hester Wessels	architect/ restauratiearchitect	restauratie
ir. ing. Robbert Jan Wijntjes	stedebouwkundige	
ir. Anke Zeinstra	architect	
ing. Nico Zimmermann AvB	architect/ erfgoeddeskundige	erfgoed
dr. Kim Zweerink	cultuurhistoricus	stadshistorie

Klein plan

Beeld 9. Definitief ontwerp Spoorgebouw. Coare Architectuur.

Klein plan

NS spoorgebouw, Bennebroekerweg, Hoofddorp

Het dienstgebouw met opslagloods van de NS langs het spoor aan de Bennebroekerweg (nabij nummer 477) wordt meteen als aanvraag omgevingsvergunning aan de commissie voorgelegd. Omdat het spoor wordt uitgebreid verdwijnt het oude gebouw en het nieuwe gebouw wordt op een andere plek gebouwd. Er is haast bij het verlenen van de vergunning omdat het stilleggen van het treinverkeer door een vertraging van de bouw natuurlijk voorkomen moet worden. De commissie heeft toch bezwaar tegen de vooral pragmatische benadering, als een zuivere nutsopgave waar de polder 'vol mee zit' en heeft ingezet op een benadering als een ontwerpogave. De opgave is om een trots gebouw te ontwerpen dat bijdraagt aan de traditie van kwalitatief hoogwaardige nutsgebouwen in de polder, goed ingepast in het polderlandschap en passend bij de snelheid en dynamiek van de polder met de lange lijnen. Door zowel de gemeente als de aanvrager en architect werd deze ontwerpogave serieus genomen. Het ritme van de bomenrijen langs de polderwegen, met de stammen en de meer verdichte boomkronen op hoogte leverde de inspiratie voor het nieuwe ontwerp. In een kort tijdsbestek resulteerde deze ontwerpgesprekken in een aansprekend dienstgebouw, van hout en met gevels voorzien van doorstekende verticale lamellen in één kleur, en een groen dak. Kortom goed landschappelijk op de plek ingepast, een belangrijke verbetering.

Beeld 10. Definitief ontwerp Spoorgebouw. Coare Architectuur

Beeld 11. Eerste ontwerp Spoorgebouw. Traanberg Architectuur en
Bouwmanagement

De advisering

De advisering

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2023 zijn op één na alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W.

Op een aanvraag voor de aanleg van een damwand met zonnepanelen is het college in 2023 contrair gegaan aan het welstandsadvies voor de damwand aan de Spieringweg. De rij zonnepanelen werd geplaatst aan de zijkant van een groot perceel, bovenop het opgehoogde talud langs een sloot, afgezoomd met een (al geplaatste) damwand. De initiatiefnemer had geen bezwaar op het verzoek van de commissie om de zonnepanelen zover mogelijk naar achteren te plaatsen, meer uit het zicht. Uiteraard is er geen bezwaar tegen het plaatsen van zonnepanelen maar de commissie ziet de trends van het plaatsen van zonnepanelen op taluds en het ophogen van taluds ten behoeve van een grotere tuin als ongewenste ontwikkelingen. Dit vanwege de inbreuk op het cultuurhistorische landschap, het gebrek aan natuurinclusief bouwen en ecologische kwaliteit. De commissie gaat graag in gesprek met burgers om hen te inspireren en alternatieve oplossingen te bedenken.

Nieuwemeerdijk Badhoevedorp, klein plan (gemandateerd)

In onze advisering over dijkwoningen benadrukken we altijd het belang van het afleesbaar houden van het oorspronkelijke volume. De architect van dit plan komt vaker in de commissie en heeft deze ambitie al vanzelf opgepakt. Bij deze twee-onder-een-kapwoning aan de dijk is dit gelukt door tussen de woning en de nieuwe aanbouw een 'tussenlid' te plaatsen en het contrast tussen 'oud en nieuw' in vormgeving en materialen op te zoeken. In

de zijgevel blijft zo de contour herkenbaar. Ook een dakkapel in de kleur van de kap helpt omdat deze kleur de oorspronkelijke kap afleesbaar houdt. Dus het blijkt dat onze consistentie in advisering aan het inwerken is.

'Het blijkt dat consistente advisering werkt.'

Willemien van Duin, architectlid

Beeld 12. 3D Impressie Nieuwemeerdijk. E8 Architecten

Energietransitie; een trafoboerderij

De energietransitie is inmiddels in volle gang en de tekeningen laten vaak utilitaire bouwwerken zien, gekenmerkt door een praktische, technische ontwerpbenadering. De commissie is dan ook enthousiast over het ambitieuze ontwerp van een 50KV transformatorstation dat als een landmark in het landschap bij een zonnepark wordt geplaatst, als 'een erf rond een trafoboerderij'. Het resultaat laat een stalen constructie zien, omhuld door een scherm van lamellen van vergrijzend hout rondom de installaties en met 'kappen' boven de entrees. De kwaliteit zit hem in de eenvoudige vorm en de toepassing van slechts één kleur en wordt versterkt door de bomen en het groen, als op een agrarisch erf. Het is een voorbeeld van een technisch 'gebouw' dat, benaderd als een ontwerpogave kwaliteit kan toevoegen.

Beeld 13. Straatperspectief vanaf de bocht in de Kromme Spieringweg, Bruschke Horsman Architecten

Aanwijzing gemeentelijke monumenten

De commissie heeft positief geadviseerd over het voornemen om een aantal cultuurhistorisch waardevolle gebouwen aan te wijzen als gemeentelijk monument. Een van deze nieuwe gemeentelijke monumenten is de voormalige fruitloods aan de Boslaan 1a die midden in het stadspark in Hoofddorp staat. De loods is in 1940 gebouwd als onderdeel van het Fruitteelt Demonstratie Bedrijf. Dit bedrijf werd in opdracht van de Provincie opgericht, om te onderzoeken of fruitteelt ook mogelijk was op de kleigrond van de Haarlemmermeerpolder. De arbeidsintensieve fruitteelt zou mogelijk een oplossing zijn voor de werkloosheid in de jaren '30. Het plan was onderdeel van een groter werkverschaffingsproject waar ook de aanleg van een wandelbos bij hoorde. Het ontwerp van de fruittuinen en het wandelbos was van stedenbouwkundige Wieger Bruin.

De huidige loods bevindt zich in het midden van de kavel waarop de oorspronkelijke fruittuinen zijn aangelegd, waarvan een deel nog resteert. Het omliggende gebied is nu Stadspark Hoofddorp. De loods is in eigendom van de gemeente. De ligging in het stadspark maakt dat er veelbelovende mogelijkheden zijn voor herbestemming met een publieke functie. In afwachting daarvan helpt de monumentenstatus de gemeente om ervoor te zorgen dat het pand in goede staat blijft.

De fruitloods is van grote waarde voor de gemeente. Een aanwijzing tot gemeentelijk monument beschermt het gebouw tegen sloop en aantasting, waardoor het als fysiek zichtbaar element aan de geschiedenis van Haarlemmermeer blijft herinneren. Zo behoudt de gemeente haar karakter en identiteit.

Beeld 14. Boslaan 1a fruitloods, gemeentelijk monument.
MOOI Noord-Holland

Beeld 15. Boslaan 1a, fruitloods met boomgaard. MOOI Noord-Holland

Ruimtelijke plannen, beleidsontwikkeling en ondersteunende activiteiten

De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit. Voor gemeente Haarlemmermeer hebben wij meegedacht over het verruimen van het vergunningvrije bouwen en er is dit jaar een overleg met de supervisors georganiseerd.

Kunstwerken A44

Er is een collegiaal overleg georganiseerd met Rijkswaterstaat over het vervangen van een beweegbare brug en 3 viaducten, onderdeel van de weg A44 op het grondgebied van Haarlemmermeer.

Op basis van een inpassingsvisie en een technisch programma van eisen is een esthetisch programma van eisen (EPvE) met een beeldkwaliteitsplan opgesteld, met generieke en specifieke vormgevingscriteria. Ook zijn er per 'kunstwerk' voorlopige ontwerpen en visualisaties uitgewerkt (zie de afbeeldingen). De WHY-eisen (doelen)- en de HOW-eisen (middelen) zijn bindend, maar de WHAT-eisen (aanvullende concrete eisen) zijn indicatief en suggestief. Omdat het hier met name gaat over het beleid en inpassing in het landschap is de commissie voor de gelegenheid uitgebreid met een adviseur deskundig op het gebied van landschap. Na een vragenronde concentreerde de commissie zich op de vraag of met dit EPvE en beeldkwaliteitsplan de ambities en doelen uit de visie kunnen worden bereikt. Uiteindelijk zal het EPvE zowel voor de gemeente als de commissie, dienen als beoordelingskader voor de aanvragen voor een omgevingsvergunning. Na de complimenten over de zorgvuldig en prettig leesbare documenten, met een goede samenhang tussen WHY-eisen en HOW-eisen geeft de commissie in het zinvolle gesprek een aantal aanbevelingen mee om de aanvullende en meer concrete WHAT-eisen goed te borgen. Om de ambitie van transparantie te bereiken adviseert de commissie om de zwaarte van de constructie van de pijlers in de uitvraagstukken aan te scherpen, zodat het zicht onder de brug door wordt versterkt (sociale veiligheid). Ook wordt geadviseerd om nadrukkelijk te omschrijven dat toe te voegen losse elementen, als verlichting, geleiders, slagbomen en bebording, als een ontwerpogave beschouwd moeten worden. Wat betreft de relatie tussen kunstwerken en beplanting adviseert de commissie om het verschil tussen 'verzachten en verbergen' te benoemen. De beplanting heeft vooral de ambitie om 'de inpassing te verzachten en niet om de architectonische kwaliteit van de kunstwerken te verbergen'.

Beeld 16. Vervanging viaduct, uit het Esthetisch Programma van Eisen. NEXT architects

Evaluatie pilot verruiming vergunningvrij bouwen

In de zoektocht naar deregulering is in 2021 gestart met een 'pilot verruiming vergunningvrij bouwen', om de burger meer invloed te geven op zijn eigen bouwplan en omgeving en ook om het ambtelijk apparaat te ontlasten. Deze pilot is dit jaar geëvalueerd om te kunnen besluiten of deze verruiming onder de Omgevingswet wordt voortgezet. De commissie waardeert de opzet van de evaluatie, toont begrip voor de behoefte aan deregulering en heeft op een constructieve wijze meegedacht over de manier waarop deze pilot onder de omgevingswet een vervolg zou kunnen krijgen. Met als motto "regels loslaten waar het kan en regels handhaven waar het de moeite waard is" heeft de commissie gepleit voor enerzijds meer differentiatie in het beleid naar type gebieden op grond van gebiedskwaliteiten en anderzijds voor consistentie of langdurige voorzetting van bestaand beleid. In een buurt met gelijke architectuur, ontwikkeld op basis van het beleid in een beeldkwaliteitsplan kan een vergunningvrije maar afwijkende dakkapel, dakopbouw of aanbouw deze samenhang doorbreken en daarmee negatief van invloed zijn op de kwaliteit van de omgeving. Bewoners waarderen deze samenhang bovendien en zouden een stem kunnen krijgen in wijziging van dit beleid.

Kennismaken met supervisors

'Kwaliteit ontstaat niet door regels alleen, over kwaliteit moet gepraat worden', zo luidt een gezegde van Mooiwaarts, dat ook door MOOI Noord-Holland wordt uitgedragen. Op initiatief van de polderarchitect is er een kennismakingsbijeenkomst georganiseerd met de door de gemeente aangestelde supervisors in transformatiegebieden, de commissieleden en de bij de commissie en kwaliteitsteams betrokken ambtenaren. Het gesprek leverde veel agendapunten op, als opmaat naar een meer inhoudelijke bijeenkomst begin 2024. Het doel is om de samenwerking tussen kwaliteitsteams, ambtenaren en de commissie te versterken, omdat de verhouding tussen de kwaliteitsteams en de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit onder de omgevingswet verandert. Meer uitwisseling, het stroomlijnen van werkafspraken en het borgen van continuïteit in advisering zijn hoog op de gespreksagenda geplaatst. Het bleek een vruchtbare en inspirerende bijeenkomst die voor het vervolg als overkoepelend thema 'de samenhang in het kwaliteitsstelsel' agendeert. Het concept van de Nota Omgevingskwaliteit (nog niet vastgesteld door de gemeenteraad) brengt structuur aan in dit stelsel en bundelt al het beleid. Een inspirerende bijeenkomst omdat alle aanwezigen werken aan een gedeelde missie; een goede omgevingskwaliteit van gemeente Haarlemmermeer.

Beleidsontwikkeling Encroachmentzone Hyde Park

Tot slot heeft de commissie zich, samen met ambtenaren en leden van het kwaliteitsteam gebogen over een uitwerking van het beleid voor de zogenaamde groene 'encroachmentzones' in Hyde Park, de overgang van privé naar publiek terrein, of eigenlijk de overgang van 'binnen naar buiten'. Ontwerpmiddelen om deze overgang voor bewoners en passanten te verduidelijken zijn bijvoorbeeld het aanbrengen van een markering in het bestratingspatroon, geïntegreerde oplossingen als bankjes, en groene gevels, met plantenbakken en geveltuintjes. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een ontworpen zone langs de hoofdstraat en een meer informele zone aan de gridstraten waar bewoners meer ruimte geboden wordt om deze zone zelf in te richten en te gebruiken. Van belang is ook de relatie tussen woonprogramma en woonkwaliteit, zeker in geval van een eenzijdige oriëntatie van de woning aan de straat (alleen ramen aan één zijde). Zo leent de functie van een eetruimte direct achter de gevel zich beter dan 'wonen en slapen', omdat bewoners gevelopeningen blinderen als sprake is van onvoldoende privacy. Het is een ware architectonische opgave om een goede kwaliteit van wonen te bereiken én voldoende interactie met de straat te ontwerpen, ten behoeve van een levendig straatbeeld. Met het oog op ecologische kwaliteit is geadviseerd om als beplanting niet slechts één soort toe te passen maar om beplanting te laten variëren en de ontwerpers een keuze te laten maken uit een familie van planten.

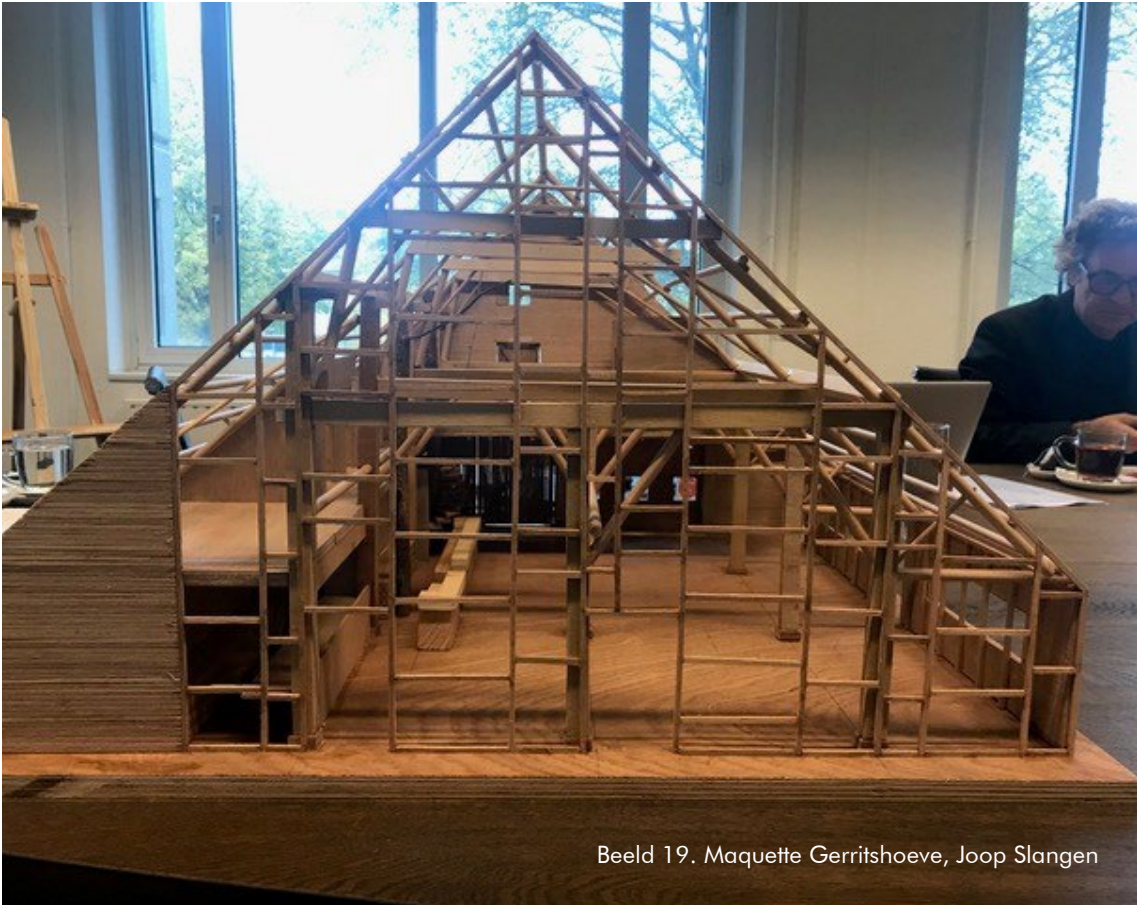
Referentiebeelden: Links: brede vensterbank met open raam zorgt voor zitgelegenheid en een sterke relatie tussen binnen en buiten. Rechts: plantenbakken met uniforme vormgeving, passend bij de architectuur van het huis. Uit: uitwerking Beeldkwaliteitsplan Hyde Park, MVRDV.

Hoe is het met?

De Gerritshoeve, Hoofddorp

Hoe ver kun je gaan met actoren betrekken in ruimtelijke ontwikkeling? Deze vraag stond centraal in het project Hoofddorp-Centraal voor het gebied tussen station Hoofddorp en het winkelcentrum van Hoofddorp. De gemeente organiseerde samen met Podium voor architectuur een open proces en iedereen werd uitgenodigd om deel te nemen aan het participatieproces; bewoners, huurders van kantoren, winkeliers en maatschappelijke organisaties en een aantal deskundige adviesbureaus. Uit dit participatieproces volgde het advies om een proces van 'placemaking' in te zetten. Initiatiefnemer, Gijs de Waal, gefascineerd door het gegeven, dat de eerste boeren die zich in de polder vestigden het boerderijtype uit hun streek van herkomst hadden meegebracht, kwam op het idee om zo'n boerderij of schuur terug te bouwen tegenover het station. De museale wagenschuur van de Adolfshoeve aan de Hoofdvaart werd plank voor plank afgebroken en op de nieuwe plek opgebouwd, een circulair en duurzaam gebouw. Van idee tot realisatie bleek het een proces van vallen en opstaan. Een kleine greep uit de overwonnen hindernissen onderweg: asbestsanering, behoud groenbestemming, parkeernorm, bevoorrading, bijzonder transport, grondeigendom, eisen uit de bouwverordening en energietransitie. Optimisme en doorzettingsvermogen van de initiatiefnemer, betrokkenheid van en meedenken door de ambtelijke organisatie, vakmanschap en ontwerpkracht vanuit het supervisieteam en de commissie omgevingskwaliteit kwamen hier bij elkaar: een proces van samenwerking. Het resultaat mag er zijn; een restaurant opgebouwd tussen de bomen, met behoud van het zo benodigde groen, met ruimte voor ontmoeting. Kortom; een plek van meerwaarde voor deze omgeving. Het antwoord op de vraag luidt dan ook: ver!

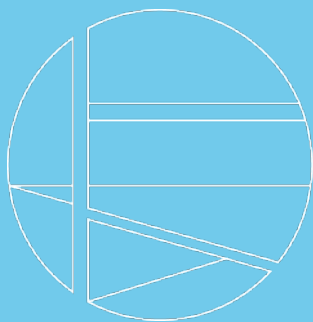
Beeld 19. Maquette Gerritshoeve, Joop Slangen

Beeld 20. De Gerritshoeve is bijna klaar, Joop Slangen

Beeld 21. Ook de kozijnen zijn hergebruikt uit een ander gebouw, Joop Slangen

Evaluatie en aanbevelingen

Evaluatie en aanbevelingen

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u. Elk jaar bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen uw gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst. Op 22 mei 2024 vond dit jaarlijkse evaluatiegesprek plaats over het jaar 2023. De belangrijkste uitkomsten van dat gesprek zijn:

- Allen onderschrijven het pleidooi van de commissie om de samenwerking te versterken en processen goed af te stemmen.
- We spreken af om een 'stroomlijngesprek' te organiseren, met als gezamenlijk doel om te komen tot consistente adviezen over omgevingskwaliteit.
- Ook zal de commissie vaker contact zoeken met het college over ontwikkelingen in Haarlemmermeer, om zo de samenwerking ook bestuurlijk te versterken.

Overige aanbevelingen door de commissie

De Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer doet - vanuit haar ervaringen en inzichten - nog de volgende aanbevelingen:

- De commissie in 2023 heeft ingezet op samenwerking. Samenwerking met het team vergunningen, met stedenbouwkundige en erfgoedambtenaren, met de polderarchitect en met kwaliteitsteams. Samenwerking leidt ook tot goede resultaten, zoals dit jaarverslag laat zien. Nu de omgevingswet van kracht is, zetten we deze samenwerking door. We

roepen de gemeente op om deze samenwerking te faciliteren, door al op een zo vroeg mogelijk moment in planontwikkeling omgevingskwaliteit te agenderen, de juiste adviseurs en deskundigen aan tafel te zetten en in gesprek te laten gaan met initiatiefnemers. De samenwerking met deskundige ambtenaren op het gebied van landschap, ecologie, natuurinclusief bouwen en duurzaamheid kan nog versterkt worden en de commissie zet zich daar in 2024 graag voor in.

Verduurzaming en het klimaat zijn actuele thema's die steeds zichtbaarder en ingrijpender aanwezig zijn. De groeiende vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en windmolens heeft impact op de bebouwde omgeving, maar ook veranderingen in gebruik van materialen (duurzaam geproduceerd en hernieuwbaar) en maatregelen voor de biodiversiteit brengen steeds nadrukkelijker veranderingen met zich mee. De invoering van de Omgevingswet is voor veel gemeenten een logisch moment om de nota's te vernieuwen. De meesten kiezen ervoor om de gelegenheid aan te grijpen als een kans om hier ook beleid op het gebied van duurzaamheid in op te nemen. Zo wordt ook in de nota omgevingskwaliteit in ontwikkeling dit beleid toegevoegd of gebundeld. De commissie adviseert om actief aan de slag te gaan en na te denken over de gevolgen en inpasbaarheid van deze veranderingen bij het opstellen van beeldkwaliteitsplannen. Uiteraard is de commissie bereid om mee te denken over het thema en te ondersteunen waar mogelijk.

- Met de intrede van De Omgevingswet werken gemeenten aan nieuw instrumentarium op het gebied van een goede omgevingskwaliteit. Uw commissieleden hebben al ervaring met het ontwikkelen van nieuwe, minder gedetailleerde en op maatschappelijke doelen gebaseerde kaders. Graag stellen we deze knowhow ter beschikking.
- Veel gemeenten zijn aan het werk (oefenen) met de Omgevingstafel, zo ook de gemeente Haarlemmermeer. Het is aanbevelingswaardig om een lid van de commissie hierbij aan te laten sluiten.
- Mochten er vragen zijn over de Omgevingswet, de rol van de commissie of bent u benieuwd naar onze werkzaamheden? U bent welkom om aan te sluiten bij onze vergaderingen, of wij komen graag bij u langs.
- Als u hulp nodig heeft op het vlak van beleid over erfgoed, dan kunt u contact opnemen met het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Hier proberen we waar het kan binnen bepaalde grenzen ondersteuning te bieden. Laat vooral weten wanneer hulp gewenst is.

Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer de hand van de geldende beleidskaders adviseert over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2024 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

Colofon

Auteur

Ingrid Langenhoff, secretaris Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

Met bijdragen van

Judith Korpershoek, voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

Willemien van Duin, architectlid Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

Maarten Overtoom, architectlid Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

Romy Schuit, erfgoeddeskundige Commissie Omgevingskwaliteit Haarlemmermeer

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

Sanne van Zoest, communicatiemedewerker MOOI Noord-Holland

Bo Jonk, commissiesecretaris en projectmedewerker Erfgoed MOOI Noord-Holland

Alkmaar, maart 2024

Basisontwerp

Funcke Creatieve Partners

Uitwerking

Peter Koomen

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

Emmastraat 111

1814 DP Alkmaar

072-520 44 59

info@mooinoord-holland.nl

www.mooinoord-holland.nl

@MOOI_NH